บทที่ 5

วรรณยุกต์

ในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง ลาวแง้ว ลาวพวน และลาวโซ่งนั้น ผู้วิจัยใช้ตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ วิลเวียม เจ เกดนีย์ * โดยใช้คำประมาณ 5-8 คำต่อ 1 กลุ่ม** และในการอธิบายเกี่ยวกับวรรณยุกต์จะใช้สัญลักษณ์ ว.1,ว.2,ว.3,ว.4 ฯลฯ แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ และใช้ระดับเสียงสูงต่ำ 5 ระดับในการอธิบายลักษณะของเสียงวรรณยุกต์

5 _____

4 _____

3 _____

2 _____

1 _____

เส้นที่ 1 หมายถึง ระดับเสียงต่ำ

เส้นที่ 2 หมายถึง ระดับเสียงกลางค่อนข้างต่ำ

เส้นที่ 3 หมายถึง ระดับเสียงกลาง

เส้นที่ 4 หมายถึง ระดับเสียงกลางค่อนข้างสูง

เส้นที่ 5 หมายถึง ระดับเสียงสูง

จากการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์พบว่าภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง ลาวแง้ว ลาวพวน และลาวโซ่ง มีระบบวรรณยุกต์ดังต่อไปนี้

---

* ดูรายละเอียดใน William J.Gedney,1973

** เพื่อให้แน่ใจว่าผู้วิจัยฟังเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง จึงได้คัดเลือกคำ 1 คำ จากแต่ละกลุ่มมาทำแผ่นภาพคลื่นเสียงแบบช่วงกรองแคบเพื่อดูประกอบด้วย

5.1 วรรณยุกต์ในภาษาลาวใต้

ภาษาลาวใต้มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงดังนี้

ว.1 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น)

ว.2 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก)

ว.3 (กลางค่อนข้างสูง-ระดับ หรือ กลาง-ระดับ)

ว.4 (กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด)

ว.5 (กลางค่อนข้างสูง-ตก)

5.1.1 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น (24) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงประมาณระดับเสียงที่ 2 แล้วเลื่อนขึ้นสูงไปถึงระดับเสียงที่ 4 (ดูภาพที่ 24)

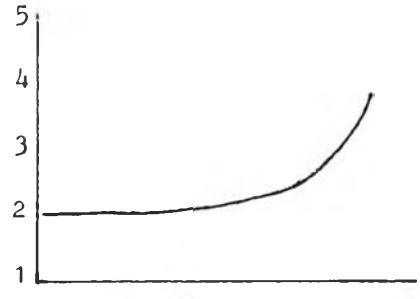

ภาพที่ 24: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวใต้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้นนี้เกิดในพยางค์เป็น คือคำที่อยู่ในกลุ่ม A1 เช่น

"หัว"	hu:a^{24}
"หมา"	ma:^{24}
"ขา"	kha:^{24}

5.1.2 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก (232) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงประมาณระดับที่ 2 แล้วค่อย ๆ สูงขึ้นไปถึงประมาณระดับที่ 3 แล้วจึงเลื่อนลงมาระดับที่ 2 ในตอนท้าย (ดูภาพที่ 25)

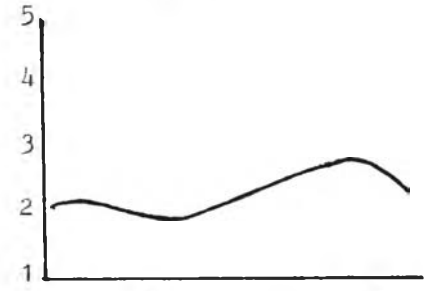

ภาพที่ 25. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวใต้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตกนี้เกิดขึ้นในคำหรือพยางค์เป็นที่อยู่ในกล่อง A 234 เช่น

"กา"	ka:^{232}
"ดำ"	dam^{232}
"ลิง"	lin^{232}

5.1.3 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับ (44) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับที่ 4 แล้วค่อนข้างคงระดับไปจนสิ้นสุดการออกเสียง (ดูภาพที่ 26)

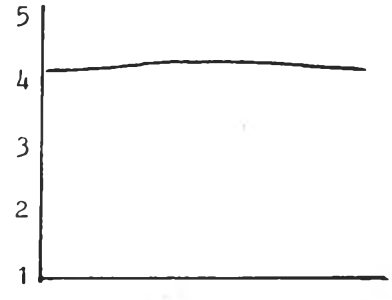

ภาพที่ 26: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวใต้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูงระดับนี้เกิดในพยางค์เป็นหรือคำที่อยู่ในกล่อง B1234 ดังตัวอย่างเช่น

"เข่า"	khau^{44}
"ปี"	pi:^{44}
"บ่า"	ba:^{44}
"ป่อ"	pɔ:^{44}

แต่ถ้าเป็นพยางค์ตายเสียงสั้น หรือคำที่อยู่ในกลอง DS 1234 วรรณยุกต์นี้จะเริ่มต้นที่ระดับค่อนข้างกลาง แล้วคงระดับไปตลอด (ดูภาพที่ 27)

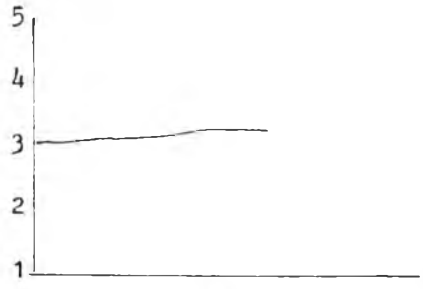

ภาพที่ 27: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวใต้ (พยางค์ตาย)

เช่น

"ผัก"	phak^{33}
"ตบ"	top^{33}
"บิด"	bit^{33}
"ครก"	khok^{33}

5.1.4 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด (22 ʔ) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับที่ 2 แล้วค่อนข้างคงระดับไปตลอด โดยมีเส้นเสียงปิดตอนท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 28)

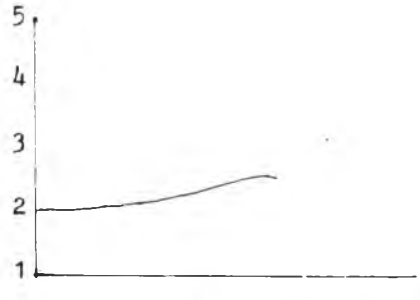

ภาพที่ 28: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวใต้(พยางค์เป็น)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้เกิดในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในกลอง C 1 ดังตัวอย่างเช่น

"ห้า"	ha:^{22ʔ}
"ผ้า"	pha:^{22ʔ}

แต่ถ้าเป็นพยางค์ตายเสียงยาว. คือคำที่อยู่ในกล่อง DL 123 แล้ววรรณยุกต์นี้จะมีลักษณะเสียงตกตอนท้าย ซึ่งลักษณะการตกอาจจะค่อย ๆ ตกลงมา(21) หรืออาจจะคงระดับมาคลอดแล้วมาตกเฉพาะตอนท้าย (221) (ดูภาพที่ 29)

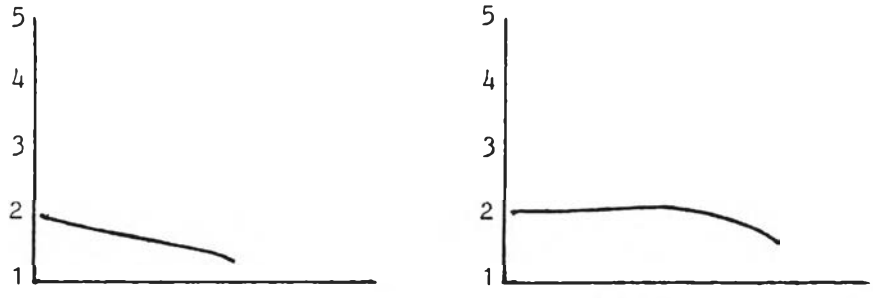

ภาพที่ 29: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวใต้ (พยางค์ตายเสียงยาว)

ยังมีตัวอย่างเช่น

"หาบ"	ha:p^{221}
"เปิด"	pɘ:t^{221}
"บอก"	bɔ:k^{21}

5.1.5 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก (42) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงประมาณระดับที่ 4 แล้วค่อย ๆ เลื่อนลงมาสู่ระดับเสียงที่ 2 (ดูภาพที่ 30)

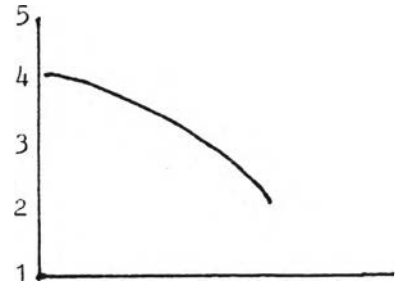

ภาพที่ 30: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวใต้ (พยางค์เป็น)

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้เกิดในพยางค์เป็นคือพยางค์ที่อยู่ในกล่อง C 234

ยังมีตัวอย่างเช่น

"กล้า" ka:^{42}

"ดื้อ" ɗɨ:^{42}

"น้อง" nɔ:ŋ^{42}

แต่ถ้าเป็นคำหรือพยางค์ตายเสียงยาวที่อยู่ในกลุ่ม DL4 วรรณยุกต์นี้จะเริ่มต้นประมาณระดับเสียงที่ 3 แล้วเลื่อนขึ้นไปประมาณระดับที่ 4 แล้วเลื่อนลงมาสู่ระดับเสียงที่ 2 (ดูภาพที่ 31)

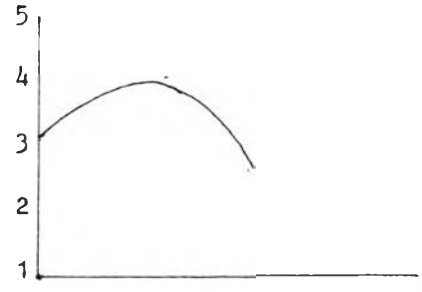

ภาพที่ 31: ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวใต้ (พยางค์ตายเสียงยาว)

ดังตัวอย่างเช่น

"ลูก" lu:k^{342}

"เลือด" lɨ:at^{342}

จากลักษณะการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 ของภาษาลาวใต้ดังกล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาในแง่ของวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมแล้วอาจจะแสดงให้เห็นโดย กล่องเสียงวรรณยุกต์ดังภาพที่ 32

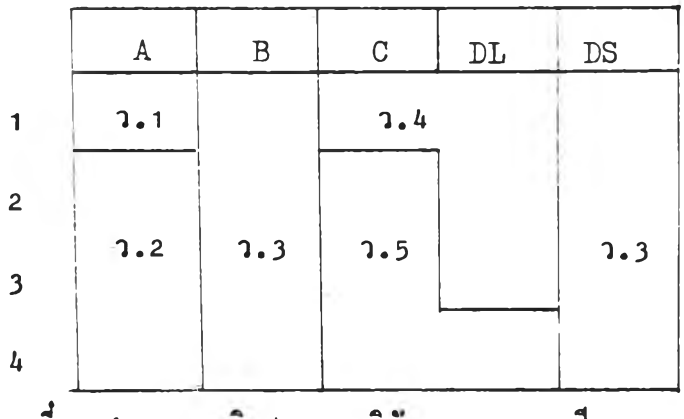

ภาพที่ 32: แผนภูมิแสดงการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาลาวใต้

5.2 วรรณยุกต์ในภาษาลาวเวียง

ภาษาลาวเวียงมีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงดังนี้

ว.1 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น)

ว.2 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก)

ว.3 (กลางค่อนข้างสูง-ระดับ)

ว.4 (กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด)

ว.5 (กลางค่อนข้างสูง-ตก)

5.2.1 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น (24) คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงที่ระดับเสียงที่ 2 แล้วคงระดับไป และค่อย ๆ เลื่อนขึ้นสู่ระดับที่ 4 ตอนท้ายเสียง (ดูภาพที่ 33)

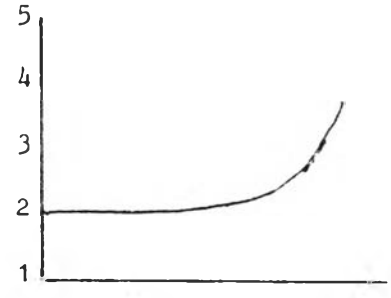

ภาพที่ 33. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวเวียง

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้นนี้เกิดในคำที่อยู่ในกล่อง A 1 เช่น

"หัว" hu:a^{24}

"หมู" mu:^{24}

5.2.2 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก(232) คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับที่ 2 แล้วค่อย ๆ เลื่อนขึ้นถึงระดับที่ 3 แล้วตกลงมาถึงระดับที่ 2 ตอนท้ายเสียง (ดูภาพที่ 34 หน้า 69)

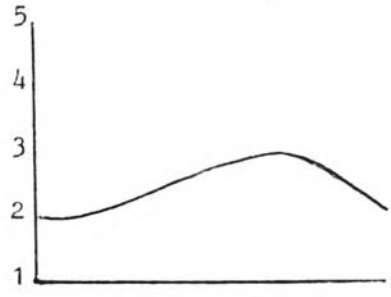

ภาพที่ 34: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวเวียง

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตกนี้เกิดในคำที่อยู่ในกล่อง A 234 เช่น

"ตา"	ta:^{232}
"เดือน"	dɨ:an^{232}
"ควาย"	khuai^{232}

5.2.3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับ (44) คือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นประมาณระดับเสียงที่ 4 แล้วคงระดับไปตลอด (ดูภาพที่ 35)

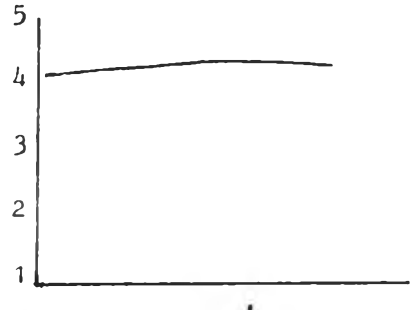

ภาพที่ 35: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวเวียง

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับนี้เกิดในคำที่อยู่ในแถว B และกล่อง DL 123 ,DS1234 เช่น

"เข้า"	khau^{44}
"เก่า"	kau^{44}
"บ่า"	ba:^{44}
"ห่อ"	phɔ:^{44}
"ขาด"	kha:t^{44}

"ปาก" pa:k^{44}

"ดูด" du:t^{44}

"หมัด" mat^{44}

"เป็ด" pet^{44}

"อก" ʔok^{44}

"มด" mot^{44}

และถ้าผู้บอกภาษาเน้นเสียง วรรณยุกต์นี้จะเลื่อนลงเล็กน้อยตอนกลางเสียง (ดูภาพที่ 36)

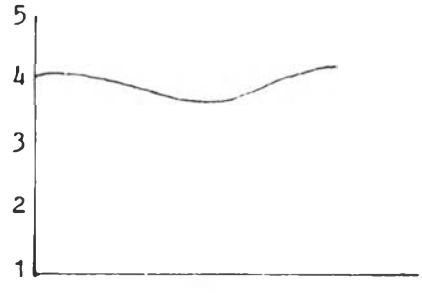

ภาพที่ 36: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวเวียง (เมื่อผู้บอกภาษาเน้นเสียง)

ตัวอย่างเช่น

"เป็ด" pet^{434}

"อก" ʔok^{434}

5.2.4 วรรณยุกต์กลางต่อนข้างต่ำ-ระดับ(22ʔ) คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงในระดับที่ 2 คงระดับไปและเส้นเสียงปิดตอนท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 37)

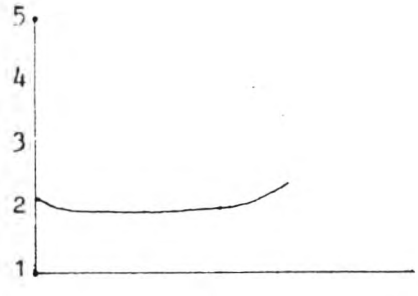

ภาพที่ 37: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวเวียง

วรรณยุกต์นี้เกิดในพยางค์เป็นเสียงคำที่อยู่ในกลุ่ม C 1 ตัวอย่างเช่น

"ข้าว" khau$^{22?}$

"ผ้า" pha:$^{22?}$

5.2.5 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก (42) คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นประมาณระดับที่ 4 แล้วค่อย ๆ ตกมายังระดับเสียงที่ 2 (ดูภาพที่ 38)

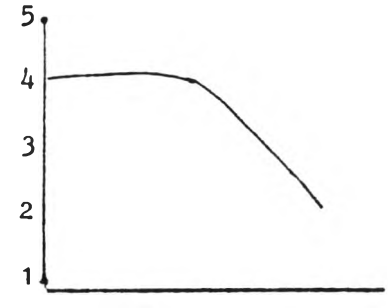

ภาพที่ 38. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวเวียง

วรรณยุกต์นี้เกิดในพยางค์เป็น คือคำที่อยู่ในกลุ่ม C 234 และพยางค์ตายเสียงยาว (DL) ที่มีพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรต่ำ เช่น

"ป้า" pa:^{42}

"ใบ้" bai^{42}

"ช้าง" sa:ŋ^{42}

"เลือด" lɨ:at^{42}

จากลักษณะการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 ของภาษาลาวเวียงดังกล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาในแง่ของวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมแล้ว อาจจะแสดงให้เห็นโดย กล่องเสียงวรรณยุกต์ดังภาพที่ 39

	A	B	C	DL	DS
1	ว.1	ว.3	ว.4	ว.3	
2	ว.2		ว.5		
3					
4					

ภาพที่ 39: แผนภูมิแสดงการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาลาวเวียง

5.3 <u>วรรณยุกต์ในภาษาลาวครั่ง</u>

ภาษาลาวครั่งมีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงดังนี้

ว.1 (กลาง-ตก-ขึ้น)

ว.2 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก)

ว.3 (กลางค่อนข้างสูง-ระดับ หรือ กลาง-ระดับ)

ว.4 (กลาง-ขึ้น-ตก-เส้นเสียงปิด)

ว.5 (กลางค่อนข้างสูง-เลื่อนขึ้น-เส้นเสียงปิด)

5.3.1 วรรณยุกต์กลาง-ตก-ขึ้น (324) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงประมาณระดับเสียงที่ 3 แล้วเลื่อนลงเล็กน้อยตอนกลางเสียง แล้วเลื่อนขึ้นสู่ระดับเสียงที่ 4 ตอนท้ายเสียง (ดูภาพที่ 40)

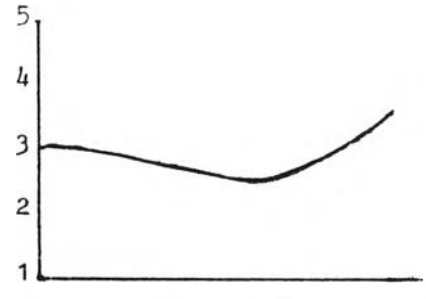

<u>ภาพที่ 40</u>: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวครั่ง

วรรณยุกต์กลาง-ตก-ขึ้นนี้เกิดขึ้นในคำหรือพยางค์ที่อยู่ในกลุ่ม A 1 ตัวอย่างเช่น

"หู" hu:^{324}

"หมา" ma:^{324}

5.3.2 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก (232) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงระดับที่ 2 แล้วค่อย ๆ เลื่อนขึ้นสู่ระดับที่ 3 ตอนกลางค่อนไปทางท้ายเสียง และตกมาสู่ระดับเสียงที่ 2 ตอนท้ายเสียง (ดูภาพที่ 41)

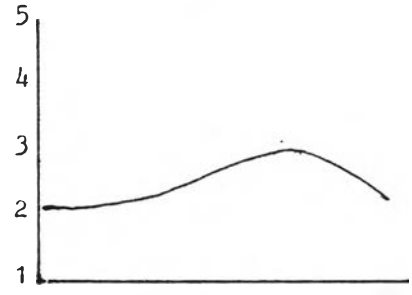

ภาพที่ 41: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวครั่ง

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น-ตก นี้เกิดขึ้นในคำหรือพยางค์ที่อยู่ในกล่อง A234 ดังตัวอย่างเช่น

"ตา"	ta:^{232}
"เดือน"	di:an^{232}
"แมว"	mɛ:u^{232}

5.3.3 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับ (44) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงในระดับที่ 4 แล้วคงระดับตลอดเสียง (ดูภาพที่ 42)

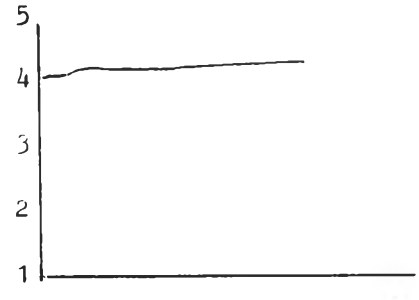

ภาพที่ 42: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวครั่ง

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับนี้เกิดในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในแถว B เช่น

"ผ่า"	pha:^{44}
"ปู่"	pu:^{44}
"อู่"	ʔu:^{44}
"แม่"	mɛ:^{44}

และพยางค์ตายคือคำที่อยู่ในกล่อง DL 4 และ DS 4 เช่น

"คาด"	kha:t^{44}
"กรก"	khok^{44}

แต่วรรณยุกต์นี้เมื่อเกิดในคำหรือพยางค์ตายเสียงสั้นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงและกลาง คือคำที่อยู่ในกล่อง DS 123 แล้ว เสียงจะต่ำกว่าเสียงที่เกิดในแถว B และกล่อง DL 4 และ DS 4 เล็กน้อย คือเสียงจะเริ่มต้นประมาณระดับเสียงที่ 3 แล้วคงระดับ แต่เมื่อใดที่ผู้บอกภาษาพูดเน้น เสียงจะสูงขึ้นเหมือนในแถว B (44) ดังตัวอย่างเช่น

"หนัก"	$nak^{33} \sim nak^{44}$
"เป็ด"	$pet^{33} \sim pet^{44}$
"ดิบ"	$dip^{33} \sim dip^{44}$

5.3.4 วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก-เส้นเสียงปิด (342 ʔ) เป็นวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นประมาณระดับเสียงที่ 3 แล้วเลื่อนขึ้นสู่ระดับเสียงที่ 4 แล้วตกสู่ระดับเสียงที่ 2 เส้นเสียงปิดตอนท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 43)

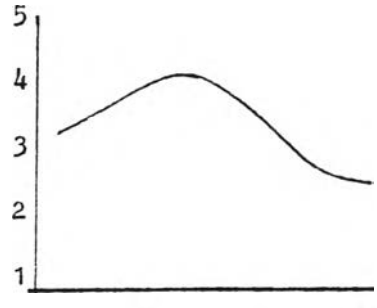

ภาพที่ 43: ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวครั่ง

วรรณยุกต์นี้เกิดในพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง และมีรูปไม้โทกำกับ คือคำที่อยู่ในกล่อง C 1 เช่น

"ผ้า"	$pha:^{342ʔ}$
"เสื้อ"	$si:a^{342ʔ}$

5.3.5 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-เลื่อนขึ้น-เส้นเสียงปิด (45ʔ) เป็นวรรณยุกต์ที่จุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ประมาณระดับเสียงที่ 4 แล้วเลื่อนขึ้นเล็กน้อยประมาณระดับเสียงที่ 5 เส้นเสียงปิดตอนท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 44)

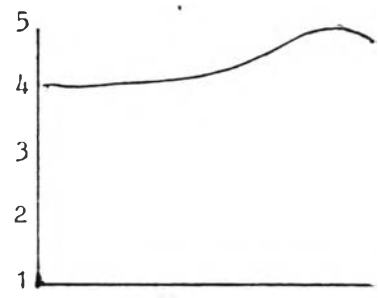

ภาพที่ 44: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวครั่ง

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-เลื่อนขึ้น-เส้นเสียงปิดนี้เกิดในพยางค์เป็นที่มีเสียงพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางและต่ำ และมีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ คือคำที่อยู่ในกลุ่ม C 234 เช่น

"ตู้"	tu:$^{45?}$
"ดื้อ"	di:$^{45?}$
"ไม้"	mai$^{45?}$

แต่ถ้าเป็นคำพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง และกลาง คือคำที่อยู่ในกลุ่ม DL 123 แล้ว เสียงของวรรณยุกต์นี้เมื่อเลื่อนถึงระดับที่ 5 แล้ว จะเลื่อนลงเล็กน้อยสู่ระดับเสียงที่ 4 เช่น

"ศอก"	sɔ:k^{454}
"ปีก"	pi:k^{454}
"อาบ"	?a:p^{454}

จากลักษณะการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 ของภาษาลาวครั่งดังกล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาในแง่ของวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมแล้ว อาจจะแสดงให้เห็นโดยกลุ่มเสียงวรรณยุกต์ดังภาพที่ 45

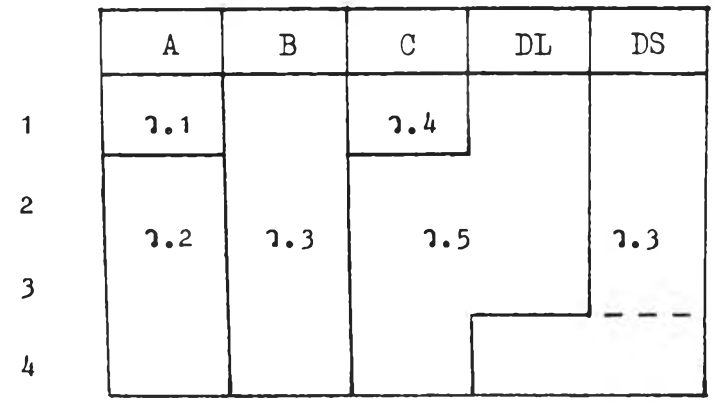

ภาพที่ 45: แผนภูมิแสดงการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาลาวครั่ง

5.4 วรรณยุกต์ในภาษาลาวแง้ว

ภาษาลาวแง้วมีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงดังนี้

ว.1 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น)

ว.2 (กลาง-ขึ้น-ตก หรือ กลาง-ระดับ)

ว.3 (กลางค่อนข้างสูง-ระดับ)

ว.4 (กลางค่อนข้างสูง-ตก-เส้นเสียงปิด)

ว.5 (กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด)

5.4.1 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น (24) เป็นวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงประมาณระดับเสียงที่ 2 แล้วคงระดับไป และค่อย ๆ เลื่อนขึ้นสูงสู่ระดับที่ 4 ตอนท้ายเสียง (ดูภาพที่ 46)

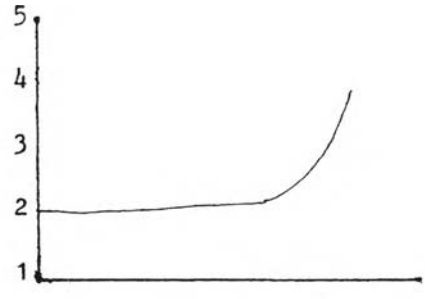

ภาพที่ 46: ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวแง้ว

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้นนี้เกิดในพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ คือคำที่อยู่ในกลุ่ม A1 ตัวอย่างเช่น

"หัว" hu:a^{24}

"หมา" ma:^{24}

5.4.2 วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก (343) หรือกลาง-ระดับ (33) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 นี้มีเสียงย่อย 2 เสียงคือ

5.4.2.1 เสียงวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก (343) เป็นเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงระดับที่ 3 แล้วเลื่อนขึ้นสูงเล็กน้อยประมาณระดับเสียงที่ 4 แล้วจึงเลื่อนลงสู่ระดับเสียงที่ 3 (ดูภาพที่ 47)

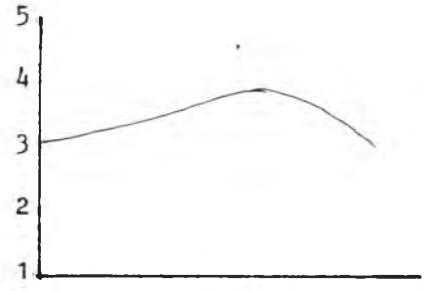

ภาพที่ 47: ลักษณะของเสียงย่อยที่ 1 ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวแง้ว

5.4.2.2 เสียงวรรณยุกต์กลาง-ระดับ (33) เป็นเสียงวรรณยุกต์ที่เริ่มต้นเสียงประมาณระดับที่ 3 แล้วคงระดับไปตลอดเสียง (ดูภาพที่ 48)

ภาพที่ 48: ลักษณะของเสียงย่อยที่ 2 ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวแง้ว

เสียงวรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตกนี้จะมีการปรากฏแบบแปรลักษณ์กับเสียงวรรณยุกต์ย่อยกลาง-ระดับใน พยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางและต่ำ คือคำที่อยู่ในกล่อง A 234 เช่น

"ปู"	pu:$^{343\sim 33}$
"เดือน"	di:an$^{343\sim 33}$
"งา"	ŋa:$^{343\sim 33}$

แต่ถ้าเป็นคำพยางค์ตายเสียงสั้นทั้งหมด และคำพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำแล้ว จะมีวรรณยุกต์กลาง-ระดับ

"หิด"	hit^{33}
"กบ"	kop^{33}
"อก"	ʔok^{33}
"งัด"	ŋat^{33}

"ซาก" sa:k^{33}

5.4.3 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับ (44) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่เริ่มต้นระดับเสียงที่ 4 แล้วค่อนข้างคงระดับไปตลอดเสียง (ดูภาพที่ 49)

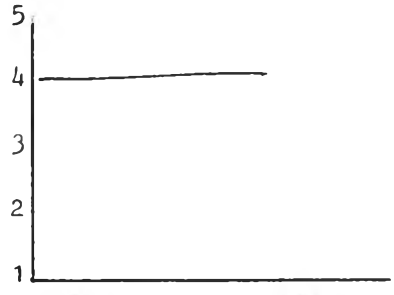

ภาพที่ 49. ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวแง้ว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ระดับนี้ปรากฏในคำพยางค์เป็นที่มีรูปไม้เอกกำกับ คือคำที่อยู่ในแถว B เช่น

"ขี่" khi:^{44}

"เก่า" kau^{44}

"โอ่ง" ?o:ŋ^{44}

"ย่า" ɲa:^{44}

5.4.4 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก-เส้นเสียงปิด (45ʔ) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นเสียงระดับที่ 4 แล้วเลื่อนขึ้นเล็กน้อย แล้วจึงตกสู่ระดับที่ 2 เส้นเสียงปิด (ดูภาพที่ 50)

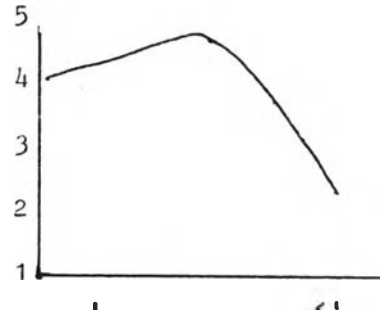

ภาพที่ 50. ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวแง้ว

หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก-เส้นเสียงปิดนี้ปรากฏในพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง และมีรูปไม้โทกำกับ คือคำที่อยู่ในกลอง C 1 เช่น

"ถ้วย" . thuai$^{42?}$

"ห้า" ha:$^{42?}$

5.4.5 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด (45 ?) เป็นวรรณยุกต์ที่เริ่มต้นเสียงประมาณระดับที่ 4 แล้วเลื่อนขึ้นสู่ระดับที่ 5 เส้นเสียงปิดท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 51)

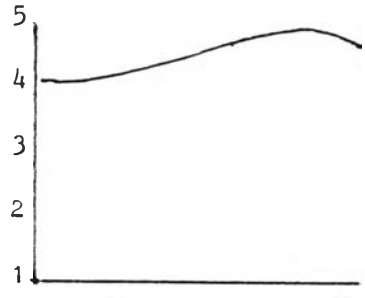

ภาพที่ 51: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวแง้ว

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด (45?)นี้ เกิดในพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางและต่ำ และมีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ คือคำที่อยู่ในกล่อง C 234 เช่น

"เก้า" kau$^{45?}$

"ไข้" bai$^{45?}$

"น้า" na:$^{45?}$

แต่ถ้าเป็นคำพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง และกลาง คือคำที่อยู่ในกล่อง DL 123 แล้ว เสียงของวรรณยุกต์นี้เมื่อเลื่อนถึงระดับเสียงที่ 5 แล้วจะเลื่อนลงเล็กน้อยสู่ระดับเสียงที่ 4 (ดูภาพที่ 52)

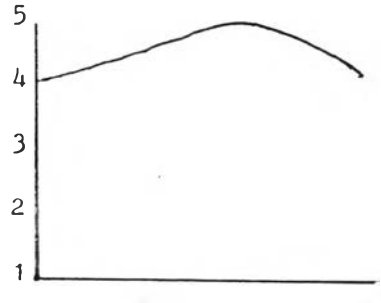

ภาพที่ 52: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวแง้ว (พยางค์ตาย)

ดังตัวอย่างเช่น

"ศอก"	sɔ:k^{454}
"ตาก"	ta:k^{454}
"ถูก"	du:t^{454}

จากลักษณะการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 ของภาษาลาวแง้วดังกล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาในแง่ของวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมแล้ว อาจจะแสดงให้เห็นโดยกล่องเสียงวรรณยุกต์ดังภาพที่ 53

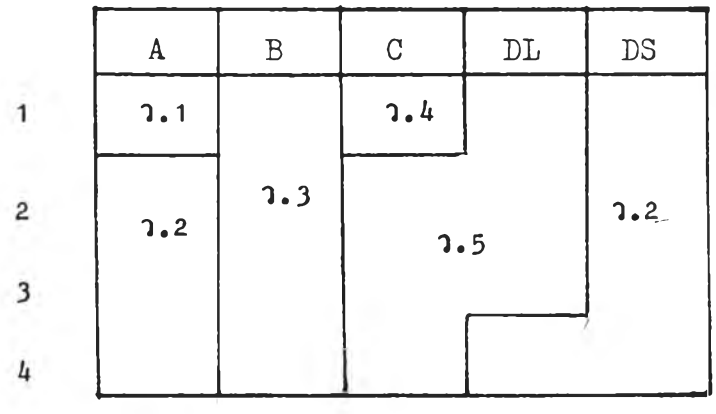

ภาพที่ 53: แผนภูมิแสดงการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาลาวแง้ว

5.5 วรรณยุกต์ในภาษาลาวพวน

ภาษาลาวพวนมีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียงดังนี้

ว.1 (กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น)

ว.2 (กลาง-ระดับ หรือ กลาง-ตก-ขึ้น)

ว.3 (กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ)

ว.4 (กลางค่อนข้างสูง-ตก)

ว.5 (กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด)

5.5.1 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น (24) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นระดับเสียงที่ 2 แล้วเลื่อนขึ้นสู่ระดับที่ 4 (ดูภาพที่ 54)

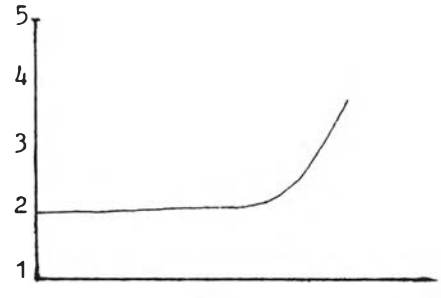

ภาพที่ 54: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวพวน

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในกลุ่ม A 1 เช่น

"หัว" hu:a^{24}

5.5.2 วรรณยุกต์กลาง-ระดับ (33) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับที่ 3 แล้วค่อนข้างคงระดับไปตลอดเสียง (ดูภาพที่ 55)

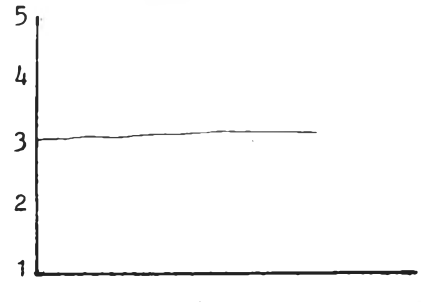

ภาพที่ 55: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวพวน

แต่บางครั้งเสียงจะตกเล็กน้อยตอนกลางเสียง (323) (ดูภาพที่ 56)

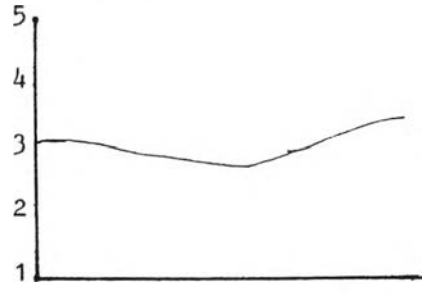

ภาพที่ 56: ลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ย่อยกลาง-ตก-ขึ้น

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้เกิดในพยางค์เป็นคำที่อยู่ในกลุ่ม A 234 ดังตัวอย่างเช่น

"ตีน"	$ti:n^{323}$
"ถาว"	$da:u^{323}$
"แมว"	$mɛ:u^{33}$

และพยางค์ตายเสียงสั้นคือคำที่อยู่ในแถว DS เช่น

"ขุด"	$khut^{33}$
"เจ็บ"	cep^{323}
"บิด"	bit^{33}
"มด"	mot^{33}

5.5.3 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ (22) คือวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับที่ 2 แล้วคงระดับไปตลอดเสียง (ดูภาพที่ 57)

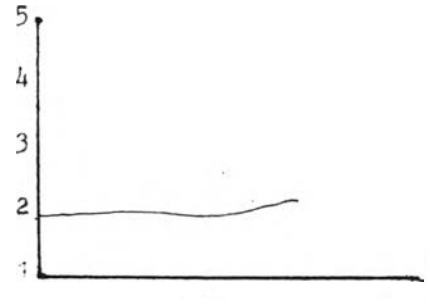

ภาพที่ 57: ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวพวน

วรรณยุกต์นี้ปรากฏในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในกล่อง B123 เช่น

"ไข่" khai^{44}

"เป่า" pau^{44}

"ด่า" da:^{44}

และพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง และกลาง คือคำที่อยู่ในกล่อง DL 123 เช่น

"หมาก" ma?^{22}

"ขาด" kha:t^{22}

"(ผัก)กาด" ka:t^{22}

"ตาก" ta?^{22}

"อาบ" ?a:p^{22}

"ลอก" dɔ?^{22}

5.5.4 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก (42) เป็นวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ระดับที่ 4 แล้วเลื่อนตกลงสู่ระดับเสียงที่ 2 (ดูภาพที่ 58)

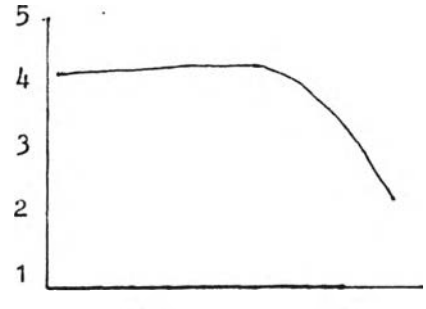

ภาพที่ 58. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวพวน

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตกนี้ ปรากฏในพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ และมีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ คือคำที่อยู่ในกล่อง B4 เช่น

"แม่" mɛ:^{42}

และพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ คือคำที่อยู่ในกล่อง DL 4 เช่น

"นาบ" na:p^{42}

5.5.5 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิด (45?)คือ วรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นเสียงอยู่ในระดับที่ 4 แล้วเลื่อนขึ้นถึงประมาณระดับเสียงที่ 5 เส้นเสียงปิดท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 59)

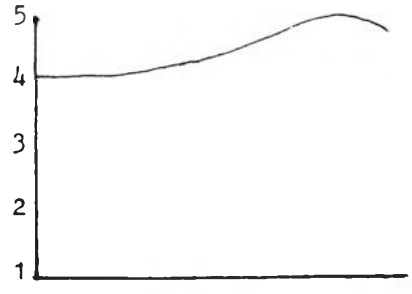

ภาพที่ 59: ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวพวน

วรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ขึ้น-เส้นเสียงปิดนี้ ปรากฏในพยางค์เป็นที่มีวรรณยุกต์โทกำกับ คือคำที่อยู่ในแถว C ทั้งหมด เช่น

"ห้า"	ha:$^{45?}$
"จี้"	ci:$^{45?}$
"ใบ้"	bai$^{45?}$
"ร้าย"	ha:i$^{45?}$

จากลักษณะการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 ของภาษาลาวพวนดังกล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาในแง่ของวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมแล้ว อาจจะแสดงให้เห็นโดยกล่องเสียงวรรณยุกต์ดังภาพที่ 60

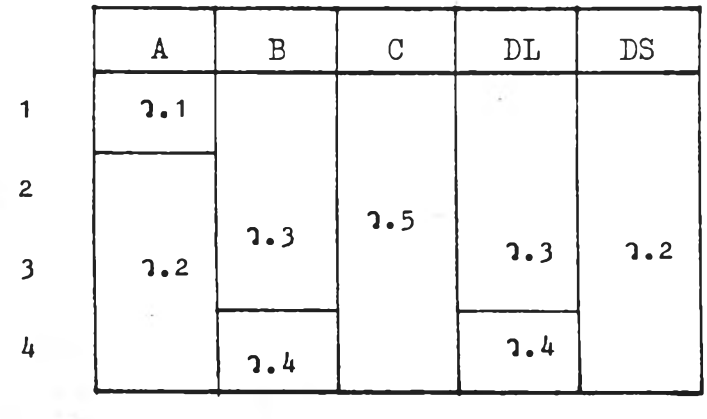

ภาพที่ 60: แผนภูมิแสดงการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาลาวพวน

5.6 วรรณยุกต์ในภาษาลาวโซ่ง

ภาษาลาวโซ่งมีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงดังนี้คือ

ว.1 (ต่ำ-ขึ้น)

ว.2 (กลาง-ขึ้น-ตก)

ว.3 (กลาง-ขึ้น)

ว.4 (กลาง-ระดับ)

ว.5 (กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด)

ว.6 (กลางค่อนข้างสูง-ตก)

5.6.1 วรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น (14) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นประมาณระดับเสียงที่ 1 แล้วเลื่อนขึ้นสูงไปถึงระดับที่ 4 (ดูภาพที่ 61)

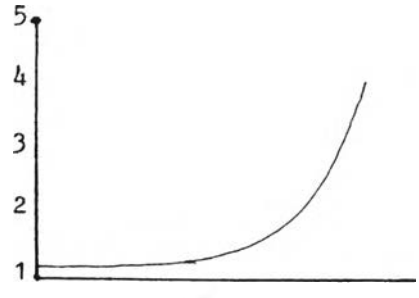

ภาพที่ 61. ลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในภาษาลาวโซ่ง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้นนี้ปรากฏในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในกลุ่ม A 123 เช่น

"หมา"	ma:^{14}
"ปู"	pu:^{14}
"ดำ"	dam^{14}

5.6.2 วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก (343) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่จุดเริ่มต้นอยู่ระดับกลาง แล้วเลื่อนขึ้นสู่ระดับที่ 4 แล้วตกสู่ประมาณระดับเสียงที่ 3 (ดูภาพที่ 62)

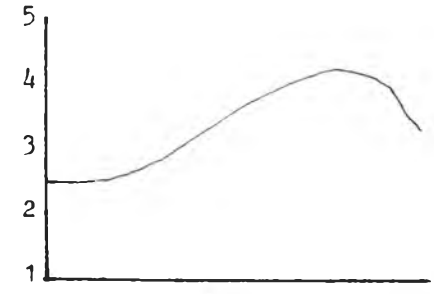

ภาพที่ 62. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในภาษาลาวโซ่ง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏในพยางค์เป็นคำที่อยู่ในกลอง A 4 ตัวอย่างเช่น

"ลิง" liŋ^{343}

5.6.3 วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น (35) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ประมาณระดับเสียงที่ 3 เลื่อนลงเล็กน้อย แล้วเลื่อนขึ้นสูงประมาณระดับเสียงที่ 4 หรือบางครั้งเลื่อนขึ้นสูงมากถึงระดับเสียงที่ 5 (ดูภาพที่ 63)

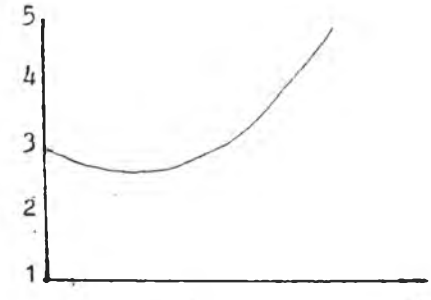

ภาพที่ 63. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาลาวโซ่ง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏในพยางค์เป็นคำที่อยู่ในกลอง B 123 เช่น

"เข่า" khau^{35}

"เต่า" tau^{35}

"ค่าน" ʔa:n^{35}

และในพยางค์ตายเสียงยาว และเสียงสั้นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงและกลาง คือคำที่อยู่ในกลอง DL 123 และ DS 123 เช่น

"ขวด" khu:at^{35}

"กีบ" ki:p^{35}

"ดูด" du:t^{35}

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

"ขุด" khut^{35}

"เป็ด" pet^{35}

"ดิบ" dip^{35}

5.6.4 วรรณยุกต์กลางระดับ (33) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นอยู่ประมาณระดับเสียงที่ 3 แล้วเสียงค่อนข้างคงระดับไปตลอดเสียง (ดูภาพที่ 64)

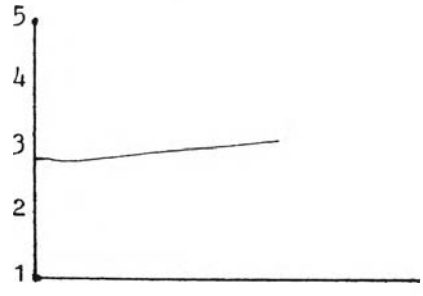

ภาพที่ 64: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ในภาษาลาวโซ่ง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในกล่อง B 4 ตัวอย่างเช่น

"ไร่" lai^{33}

และพยางค์ตายที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำทั้งเสียงยาวและเสียงสั้น คือคำที่อยู่ในกล่อง DL 4, DS 4 เช่น

"นาบ" na:p^{33}

"นก" nok^{33}

5.6.5 วรรณยุกต์กลางค่อนข้างต่ำ-ระดับ-เส้นเสียงปิด(22ʔ) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่จุดเริ่มต้นอยู่ประมาณระดับเสียงที่ 2 แล้วค่อนข้างคงระดับไป เส้นเสียงปิด ตอนท้ายพยางค์ (ดูภาพที่ 65)

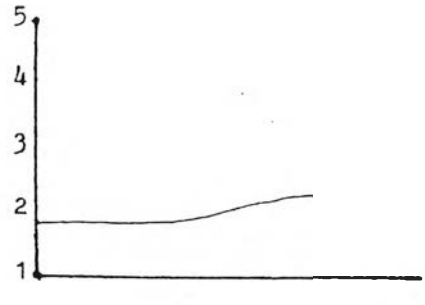

ภาพที่ 65. สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในภาษาลาวโซ่ง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏในพยางค์เป็นคือคำที่อยู่ในกลุ่ม C 123 เช่น

"หญ้า" ɲa:$^{22?}$

"ใต้" tai$^{22?}$

"ดิ้น" din$^{22?}$

5.6.6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์กลางค่อนข้างสูง-ตก (42) เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ประมาณระดับเสียงที่ 4 แล้วเลื่อนขึ้นเล็กน้อย แล้วจึงตกมายังระดับเสียงที่ 2 (ดูภาพที่ 66)

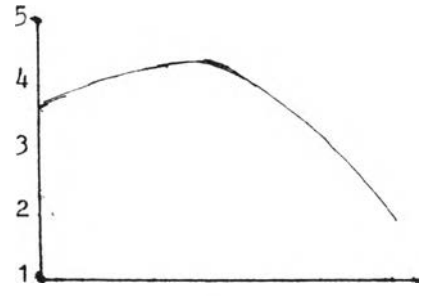

ภาพที่ 66: สัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 ในภาษาลาวโซ่ง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์นี้ปรากฏในคำพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะต้นเป็นลักษระต่ำและมีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ คือคำที่อยู่ในกลุ่ม C 4 เช่น

"ม้า" ma:^{42}

จากลักษณะการปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 6 ของภาษาลาวโซ่งดังกล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาในแง่ของวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมแล้วอาจจะแสดงให้เห็นโดยกล่องเสียงวรรณยุกต์ดังภาพที่ 67

	A	B	C	DL	DS
1					
2	ว.1	ว.3	ว.5	ว.3	
3					
4	ว.2	ว.4	ว.6	ว.4	

ภาพที่ 67: แผนภูมิแสดงการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาลาวโซ่ง

5.7 เปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไท 6 ภาษา

กล่องเสียง วรรณยุกต์	ลาวใต้	ลาวเวียง	ลาวครั่ง	ลาวแง้ว	ลาวพวน	ลาวโซ่ง
A1						
A2						
A3						
A4						
B1						
B2						
B3						
B4						
C1						
C2						
C3						
C4						
DL1						
DL2						
DL3						
DL4						
DS1						
DS2						
DS3						
DS4						

ตารางที่ 4: เปรียบเทียบสัทลักษณะ และวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากวรรณยุกต์ดั้งเดิมในคำร่วมเชื้อสายของภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง ลาวแง้ว พวน และโซ่ง

จากผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไท 6 ภาษาดังที่กล่าวมาแล้ว พบว่าระบบวรรณยุกต์ของภาษาลาวโซ่งแตกต่างจากระบบวรรณยุกต์ของภาษาอื่น ๆ มากที่สุด และการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากวรรณยุกต์ดั้งเดิมก็แตกต่างด้วย (ดูตาราง ที่ 4 หน้า 91) กล่าวคือขณะที่ภาษาไทอื่น ๆ มีจำนวนวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง แต่ภาษาลาวโซ่งมี 6 หน่วยเสียง

ส่วนการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์นั้น ขณะที่ภาษาอื่น ๆ มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง A1 กับ A2 แต่ภาษาลาวโซ่งไม่มี แต่มีการแยกเสียงระหว่าง A3 กับ A4 นอกจากนี้ภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้วไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ในแถว B และวรรณยุกต์แถว DL ไม่เหมือนกับแถว B ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของภาษาลาว (Chamberlain 1975 : 64) แต่ภาษาลาวโซ่งมีการแยกเสียงระหว่าง B 3 กับ B4 และวรรณยุกต์ในแถว DL เหมือนกับในแถว B และสำหรับวรรณยุกต์ในแถว C ภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้ว มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง C 1 กับ C2 ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของบราวน์ (1965: 58-59) แต่ภาษาลาวโซ่งมีการแยกเสียงระหว่าง C3 กับ C4

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาลาวโซ่งกับผลการวิจัยของภาษาไทถิ่นอื่น ๆ ที่มีผู้วิจัยไว้แล้ว เช่น กาญจนา นันธุ์ค้า (2523: 51-54) ชาคริต อนันทราวัน (2521: 49-58) เป็นต้น พบว่าภาษาลาวโซ่งมีวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์เหมือนกับภาษาไทดำ คือมีการแยกเสียงวรรณยุกต์เป็นแบบ ABCD 123-4 และ B= DL

ส่วนภาษาพวนถึงแม้จะมีการแยกเสียงวรรณยุกต์แถว A เหมือนภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง ลาวแง้ว คือแยกระหว่าง A1 กับ A2 แต่ภาษาพวนก็แตกต่างจากภาษาดังกล่าวตรงที่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ในแถว B คือระหว่าง B3 กับ B4 และวรรณยุกต์ในแถว DL เหมือนกับแถว B ซึ่งเป็นลักษณะของภาษาพวน(Chamberlain 1975: 64) นอกจากนี้ภาษาพวนไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง C 1 กับ C 2 ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะกลุ่มของภาษาลาวด้วย

และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยภาษาพวนถิ่นอื่น ๆ พบว่ามีความคล้ายคลึงกัน คือมีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่าง A1 กับ A2, B3 กับ B4 และวรรณยุกต์ในแถว DL เหมือนในแถว B สำหรับวรรณยุกต์ในแถว C นั้น บางถิ่นก็มีการแยกเสียงระหว่าง

C 3 กับ C 4 บางถิ่นก็มีการแยกเสียงระหว่าง C 1 กับ C 2 นอกนากนี้ลักษณะทางลัทศาสตร์ก็ใกล้เคียงกันด้วย

ฉะนั้นจากลักษณะการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากวรรณยุกต์ดั้งเดิมในภาษาไท 6 ภาษา สามารถแบ่งภาษาดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มภาษาลาว ซึ่งประกอบด้วย ลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้ว 2. พวน 3. โซ่ง (ไทดำ) โดยภาษาพวนมีลักษณะทางเสียงใกล้เคียงกลุ่มลาวมากกว่าภาษาโซ่ง

ลักษณะการแบ่งกลุ่มเช่นนี้เหมือนกับที่เชมเบอร์เลน (1975) ได้ศึกษาไว้คือ ภาษาพวนและภาษาลาวอยู่ในกลุ่ม Ph เดียวกัน แต่อยู่ในกลุ่มย่อยคนละกลุ่ม คือภาษาพวน ซึ่งมีการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์เป็นแบบ BD 123-4, C ไม่มีการแยกเสียง และ B=DL อยู่ในกลุ่มย่อยที่มีลักษณะการวิวัฒนาการเป็นแบบ BCD 123-4 และ B=DL ของเชมเบอร์เลน ส่วนภาษาลาวซึ่งมีลักษณะการวิวัฒนาการเป็นแบบ C 1-234 , D 123-4 และ B≠DL อยู่ในกลุ่มย่อยที่มีลักษณะการวิวัฒนาการเป็นแบบ BCD 1-23-4 และB≠DL ของเชมเบอร์เลน (ดูภาพที่ 7 หน้า 13 ประกอบ)

ส่วนภาษาโซ่งซึ่งเป็นเชื้อสายไทดำอยู่ในกลุ่ม P และมีลักษณะการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกร์เป็นแบบ ABCD 123-4 และ B=DL เหมือนของเชมเบอร์เลน (ดูภาพที่ 7 หน้า 13 ประกอบ)

นอกจากนี้ยังเหมือนกับที่บราวน์ (1965) ได้ศึกษาไว้ว่า ภาษาพวน และภาษาลาวเป็นภาษาคนละกลุ่มกัน และบราวน์ได้แบ่งภาษาลาวเป็น 3 กลุ่มย่อยคือ

1. กลุ่มย่อยหลวงพระบาง
2. กลุ่มย่อยเวียงจันทน์
3. กลุ่มย่อยย้อ

และเมื่อเปรียบเทียบภาษาลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้ว กับภาษาลาวต่าง ๆ ที่บราวน์ได้ศึกษาไว้ โดยใช้การวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากวรรณยุกต์ดั้งเดิมเป็นเกณฑ์ปรากฏว่าใกล้เคียงกับภาษาลาวกลุ่มหลวงพระบางมากที่สุด คือวรรณยุกต์แถว A มีการแยกเสียงระหว่าง A 1 กับ A 2 และแถว B ไม่มีการแยกเสียง แถว C มีการแยกเสียงระหว่าง C 1 กับ C 2 และวรรณยุกต์แถว B≠DL เหมือนกัน (Brown 1965: 91) (ดูภาพที่ 68 ประกอบ)

ฉะนั้นจึงอาจจะสรุปได้ว่ากลุ่มภาษาลาวซึ่งประกอบด้วย ลาวใต้ ลาวเวียง ลาวครั่ง และลาวแง้ว น่าจะจัดอยู่ในกลุ่มย่อยหลวงพระบางมากกว่ากลุ่มย่อยเวียงจันทน์ และ ย้อ

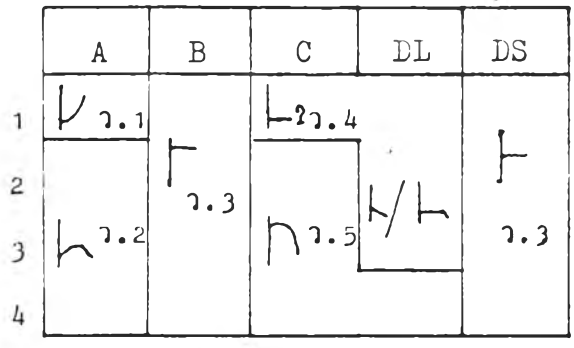

(ลาวใต้ อ.ท่าตะโก)

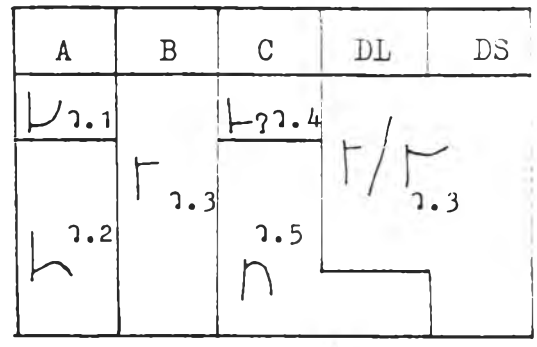

(ลาวเวียง อ.ท่าตะโก)

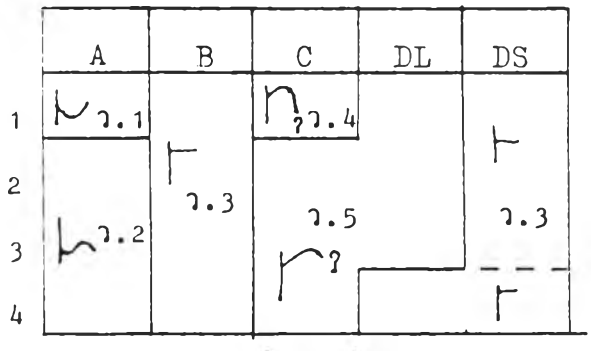

(ลาวครั่ง อ.ท่าตะโก)

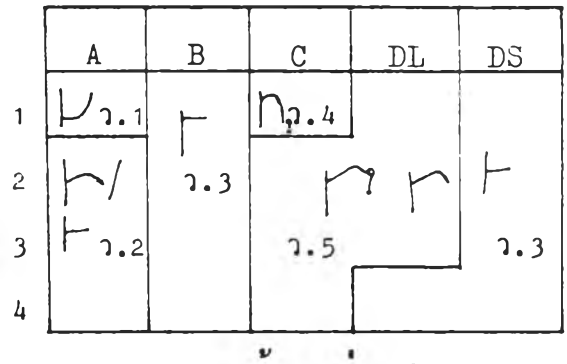

(ลาวแง้ว อ.ท่าตะโก)

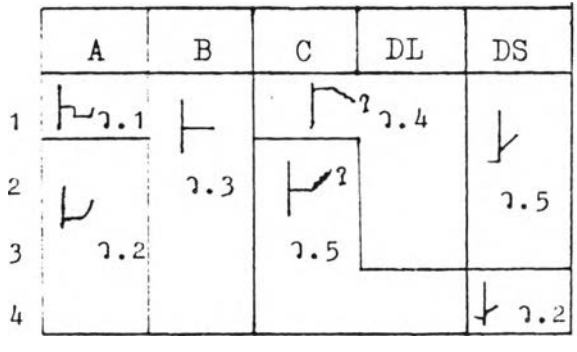

20. Luang Prabang

(ดัดแปลงจากบราวน์ 1965: 91)

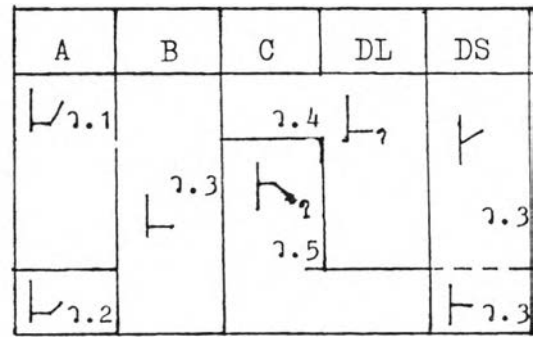

27. Vientiane

(ดัดแปลงจากบราวน์ 1965: 98)

ภาพที่ 68: สัทลักษณะและการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาไท 6 ภาษาของ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ และลาวหลวงพระบาง ลาวเวียงจันทน์ และย้อของบราวน์

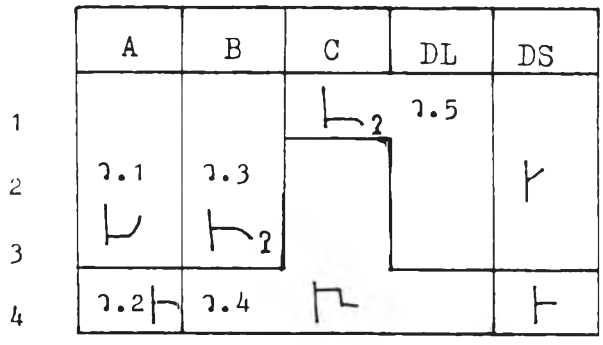

51. Yo (Sakon Nakhon)

(ดัดแปลงจากบราวน์ 1965: 112)

ภาพที่ 68: สัทลักษณะและการวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์จากภาษาไทดั้งเดิมในภาษาไท 6 ภาษาของ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ และลาวหลวงพระบาง ลาวเวียงจันทน์ และย้อของบราวน์ (ต่อ)